

РЕШЕНИЕ

№ 7562

гр. София, 30.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 05.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **12215** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) вр. чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Р. М. Д. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез адв. А. Л., със съдебен адрес [населено място], [улица], ап. 1, срещу Решение № 1040-21-453 от 24.09.2019 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2019 г. на Ръководителя по изплащане на обезщетенията и помощите, с което на жалбоподателката е отказано отпускане на парично обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 КСО, считано от 01.07.2019 г.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспореното решение, поради нарушение на материалния закон и допуснати процесуални нарушения при постановяването му. Изразено е несъгласие с извода на административния орган, че жалбоподателката не притежава качеството на осигурено лице по смисъла на §1, т. 3 от ДР на КСО. Поддържа се, че от представените доказателства безспорно се установявало, че Р. Д. е самоосигуряващо се лице и е внесла за своя сметка дължимите осигурителни вноски за всички социални рискове, включително и за общо заболяване и майчинство. Иска се отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява и не е представлявана.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ С.-град, чрез юрк. Я. оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Поддържа, че жалбоподателката не изпълнила задължението си да подаде информация чрез декларация – образец за осигуряването

си. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: В ТП на НОИ С.-град е постъпило удостоверение, приложение № 11, с вх. № Р14-21-000-00-000560978/03.07.2019 г., за изплащане на парично обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 КСО, считано от 01.07.2019 г. по реда на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от ДОО /НПОПДОО/.

Във връзка с определяне правото на парично обезщетение за отглеждане на малко дете на жалбоподателката, на основание чл. 1, ал. 2 НПОПДОО вр. чл. 5, ал. 4 КСО е била извършена проверка в информационната система на НОИ, при която е установено, че Р. Д. е заявила започване на дейност, считано от 01.11.2017 г., като декларацията за вида на осигуряването е подадена в ТД на НАП на 25.07.29 г., след изтичане на срока по чл. 1, ал. 3 от Наредба за общественото осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица.

С оглед горното е постановено Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2019 г. на Ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите за отказ за изплащане на парично обезщетение по чл. 53 КСО, тъй като към датата на настъпване на риска лицето не е осигурено за общо заболяване и майчинство.

Така издаденото разпореждане е обжалвано с жалба вх. № 1012-21-16 от 13.09.2019 г. въз основа на която е постановено процесното решение. С Решението е отхвърлена жалбата на Р. Д. срещу Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2019 г. на Ръководителя по изплащане на обезщетенията и помощите, с което е отказано отпускане на парично обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 КСО, считано от 01.07.2019 г.

Решението е връчено на 08.10.2019 г., видно от приложеното на л.9 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира жалбата на Р. М. Д., срещу Решение № 1040-21-453 от 24.09.2019 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град за неоснователна, поради следното:

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 1 КСО пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ се подават жалби срещу неправилно определяне или изплащане на парични обезщетения по глава четвърта, раздели I и II. Процесното решение е издадено от компетентен орган, предвид приложената на л. 69 от делото Заповед № 1712/17.08.2015 г. на Управителя на НОИ. От компетентен орган е издадено и потвърденото с решението Разпореждане, видно от Заповед №1015-21-79/03.02.2017 г. /л. 68 от делото/. Решението е постановено в предвидената от закона форма, като са изложени фактическите и правните основания за издаването му. В достатъчна степен са изложени и мотивите на органа, от които може да се установи волята му и аргументите, с които е приел подадената пред него жалба за неоснователна. При издаване на процесното решение не се констатира допуснати съществени процесуални нарушения, обуславящи отмяната на административния акт.

Противно на изложеното в жалбата, не са допуснати и нарушения на материалния закон.

Съобразно разпоредбата на чл. 53, ал. 1 КСО след изтичане срока на обезщетението за бременност и раждане, през време на допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст, на майката се изплаща месечно

парично обезщетение в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Обезщетението се изплаща и на осиновителката, ако след изтичане срока на обезщетението при осиновяване на дете, то не е навършило 2-годишна възраст. Алинея 5 предвижда, че самоосигуряващите се лица имат право на обезщетение по ал. 1, 2, 3 и 4, когато отговарят на условията по чл. 52а, който предвижда, че осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Тоест, за да бъде отпуснато исканото обезщетение по отношение самоосигуряващо се лице, следва да е направен в срока по чл. 1, ал. 3 от Наредба за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица избор за осигуряване за този риск, и лицето да име 12 месеца осигурителен стаж, като осигурено за този риск.

Съобразно нормата на чл. 1, ал. 3 от НООСЛБГРЧМЛ (в приложимата редакция - ДВ, бр. 16 от 2012 г., в сила от 01.03.2012 г.) видът на осигуряването се определя с декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на НАП, която се подава от самоосигуряващото се лице в компетентната териториална дирекция на НАП в 7-дневен срок от започването или от възобновяването на трудовата дейност. При прекъсване и възобновяване на съответната трудова дейност, както и при започване на друга трудова дейност през календарната година самоосигуряващото се лице не може да променя вида на осигуряването. При започване и възобновяване на трудовата дейност, ако декларацията за вида на осигуряването не е подадена в 7-дневния срок, лицето подлежи на осигуряване само за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт. С въвеждането на декларация за избор на осигуряването законодателят имплицитно е изключил този избор да става чрез конклюдентни действия. С други думи внасянето на осигурителни вноски от страна на жалбоподателката не променя вида на осигуряването и рисковете, за които същата се осигурява. Тези вноски се явяват недължимо платени и подлежат на възстановяване.

Срокът по чл. 1, ал. 3, изр. трето от Наредбата е преклузивен и лицето е следвало да подаде декларация по чл. 1, ал. 3 изр. първо, ако е искало да получава обезщетение за този риск. В случая е декларирано започване на дейността на 01.11.2017 г., а декларацията за вида на осигуряването е подадена на 25.07.2019 г., при това положение жалбоподателката е била осигурена само за рисковете общо заболяване, старост и смърт.

Доколкото нормата на чл. 1, ал. 3, изр. трето от Наредбата е процесуална, а към момента на започване на дейността същата е действала и не е отменена към настоящия момент, то ирелевантно се явява обстоятелството, че изр. трето е отменено от ВАС, тъй като решението няма данни да е влязло в сила, а съответно отмяната действа *ex nunc*.

По тези съображения съдът намира жалбата на Р. Д. е неоснователна и следва да бъде отхвърлена. Претенцията на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна, поради което жалбоподателката следва да бъде осъдена да заплати по сметка на Националния осигурителен институт сума в размер на 100 лева, на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Съдът констатира, че жалбоподателката не е внесла държавна такса, поради което и на основание чл. 77 ГПК, вр. чл .144 АПК същата следва да бъде осъдена да заплати

по сметка на АССГ сума в размер на 10 лв.
Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2, Съдът

Р Е Ш И

ОТХВЪРЛЯ оспорването на Р. М. Д. срещу Решение № 1040-21-453 от 24.09.2019 г. на Директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2019 г. на Ръководителя по изплащане на обезщетенията и помощите.

ОСЪЖДА Р. М. Д. да заплати на Национален осигурителен институт сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Р. М. Д. да заплати по сметка на Административен съд София-град сума в размер на 10 лв., за държавна такса.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: